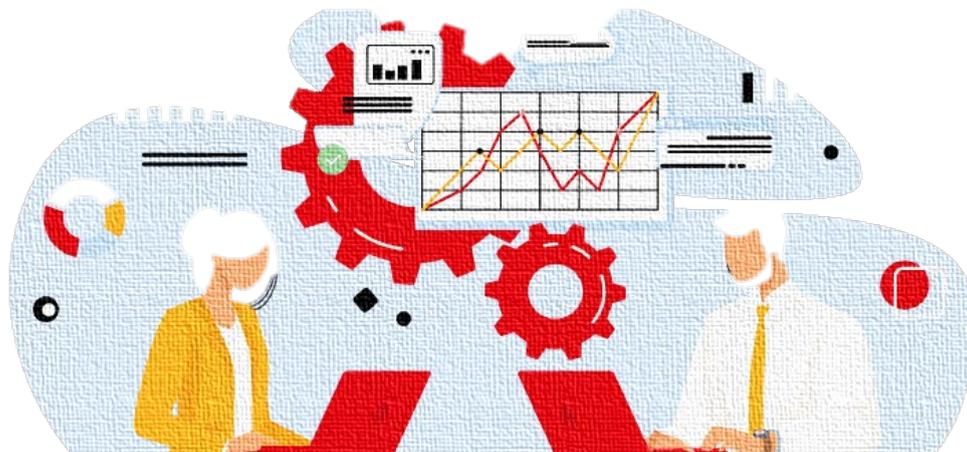

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

Затверджено
на засіданні кафедри
фінансів, обліку і аудиту
прот. № 1 від 29.08.2025 р.

ОБЛІК У БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВАХ

Силабус

2025/2026

Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Освітня програма	Управління фінансами, банківська справа та страхування
Освітній рівень	перший (бакалавр)
Цикл підготовки	вибірковий
Кількість кредитів ЄКТС	6
Семестр	5
Сторінка курсу в MOODLE	
Лектор курсу – Єрмоленко Олексій Анатолійович (к.е.н., доцент)	
Профайл викладача – https://kart.edu.ua/staff/iermolenko-oa	
Контакти викладача (e-mail): yermolenko@kart.edu.ua	
Час та аудиторія проведення занять: згідно розкладу – http://rasp.kart.edu.ua/	
Додаткові інформаційні матеріали: http://lib.kart.edu.ua	

Курс "Облік у бюджетних установах" знайомить студентів з особливостями бухгалтерського обліку у державному секторі. Метою курсу є формування комплексних знань щодо організації обліку, звітності та контролю у бюджетних установах, що фінансуються з державних і місцевих бюджетів. Програма охоплює основні принципи ведення обліку, відображення операцій з активами, зобов'язаннями, доходами і витратами, а також специфіку обліку заробітної плати та інших виплат. Курс акцентує увагу на правилах складання фінансової звітності бюджетних установ, аналізі її показників і особливостях нормативної бази. Слухачі навчаться організовувати облік, розуміти принципи розподілу і використання бюджетних коштів, правильно складати фінансову звітність і ефективно контролювати її виконання відповідно до чинного законодавства. Курс підготує до роботи у сфері державного фінансування, забезпечуючи необхідні знання для дотримання прозорості та раціональності витрачання бюджетних коштів.

Курс цей курс має на меті сформувати та розвинути наступні компетентності студентів:

Загальні компетентності

- ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК03. Здатність планувати та управляти часом.
- ЗК05. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.
- ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК15. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

- СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система, страхування та фондовий ринок).
- СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.
- СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.
- СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність.
- СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

Програмні результати навчання

- ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.
- ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.
- ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи, страхування та фондового ринку.
- ПР08. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти.
- ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.
- ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (soft skills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, метод самопрезентації), робота в команді (реалізується через метод проєктів), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод самопрезентації).

Чому ви маєте обрати цей курс?

Якщо ви прагнете глибоко розуміти специфіку фінансового обліку в державному секторі та опанувати ключові навички для роботи в бюджетних установах вам варто обрати саме цей курс. Цей курс надає знання про унікальні аспекти обліку, які відрізняються від приватного сектора, зокрема щодо використання державних коштів, звітності та нормативного регулювання. Ви дізнаєтесь, як правильно організувати облік активів, пасивів, доходів та витрат, а також як дотримуватися прозорості у фінансовій діяльності. Навички, здобуті на курсі, будуть корисними для роботи у державних органах, освітніх і медичних установах, і допоможуть вам стати затребуваним фахівцем у сфері державного фінансового обліку.

Методи навчання

Цей курс дає студентам глибоке розуміння принципів та специфіки бухгалтерського обліку в державному секторі.

Студенти освоюють методи ведення обліку, що застосовуються у бюджетних установах, які фінансуються з державних і місцевих бюджетів, а також вивчають основи розподілу та контролю за використанням державних коштів.

Програма курсу охоплює нормативно-правові основи, специфіку обліку активів, пасивів, доходів та витрат у бюджетних організаціях, а також правила складання фінансової звітності.

Після закінчення курсу студенти зможуть ефективно організовувати облік у державних установах, дотримуючись вимог прозорості та раціональності, що особливо важливо для забезпечення відповідальності у сфері управління публічними фінансами.

Практичні заняття курсу "Облік у бюджетних установах" передбачають вивчення прийомів та методів ведення бухгалтерського обліку в державних установах, що фінансуються з бюджетів різних рівнів. Студенти засвоюють навички реєстрації операцій, формування та обліку активів і пасивів, обліку витрат і доходів, а також опанують правила нарахування та обліку заробітної плати. Особливу увагу приділено практиці складання фінансової звітності відповідно до чинного законодавства та аналізу її показників для оцінки ефективності використання бюджетних коштів. Під час занять студенти також вивчають методи контролю та аудиту фінансової діяльності установ, що дозволяє їм набувати практичних навичок для забезпечення прозорості і відповідності бюджетного обліку правовим вимогам.

Теми курсу

1 Вступ до обліку у бюджетних установах

- Поняття бюджетної установи і її особливості
- Основні завдання обліку у державному секторі
- Нормативні акти, які регулюють бухгалтерський облік у бюджетних установах

2 Облік активів бюджетної установи

- Класифікація та оцінка активів у бюджетній сфері
- Облік основних засобів та нематеріальних активів
- Особливості обліку запасів у бюджетних установах

3 Облік зобов'язань і капіталу

- Види зобов'язань у бюджетних установах
- Відображення довгострокових та поточних зобов'язань
- Формування капіталу бюджетної установи

4 Облік доходів у бюджетних установах

- Джерела надходження доходів бюджетних установ
- Особливості визнання і класифікації доходів

- Облік цільових надходжень і доходів від власної діяльності
- 5 Облік витрат та їх класифікація**
 - Розподіл і класифікація витрат
 - Облік загальноновиробничих витрат
 - Особливості обліку спеціальних витрат у державних установах
- 6 Заробітна плата та інші виплати в бюджетних установах**
 - Нарахування заробітної плати у бюджетних установах
 - Види утримань із заробітної плати
 - Облік соціальних виплат та допомог
- 7 Фінансова звітність у бюджетних установах**
 - Основні види звітності у бюджетних установах
 - Вимоги до складання та подання фінансової звітності
 - Аналіз показників фінансової звітності для оцінки результатів
- 8 Контроль і аудит у бюджетних установах**
 - Внутрішній контроль за використанням бюджетних коштів
 - Методи аудиту у державних установах
 - Особливості контролю ефективності фінансової діяльності в бюджетному секторі
- 9 Правове регулювання обліку у бюджетних установах**
 - Закони і нормативні акти, які регулюють бухгалтерський облік у державному секторі
 - Вимоги до дотримання фінансової дисципліни
 - Вплив змін у законодавстві на організацію обліку

Ресурси курсу

Інформація про курс розміщена на сайті Університету <https://kart.edu.ua> включаючи навчальний план, лекційні матеріали, завдання та правила оцінювання курсу.

Додатковий матеріал та посилання на електронні ресурси доступні на сайті Університету у розділі «дистанційне навчання» поряд із питаннями, над якими необхідно поміркувати підчас підготовки для обговорення в аудиторії.

- 1 <http://www.minfin.gov.ua> – Міністерство фінансів України
- 2 <http://www.treasury.gov.ua> – Державна казначейська служба України
- 3 <http://www.me.gov.ua> – Міністерство економіки України
- 4 <http://www.acrada.gov.ua> – Рахункова палата України
- 5 <http://www.audit.gov.ua> – Державна аудиторська служба України
- 6 <http://www.nas.gov.ua> – НАН України, дослідження з економіки та обліку
- 7 <http://www.kmu.gov.ua> – Урядовий портал України
- 8 <http://www.zakon.rada.gov.ua> – База законодавства України (Верховна Рада України)
- 9 <http://www.dtkk.com.ua> – "Дебет-Кредит", журнал для бухгалтерів
- 10 <http://www.buhgalter.com.ua> – Бухгалтер.com.ua, інформаційний портал
- 11 <http://www.finbalance.com.ua> – Finbalance, портал про фінансову звітність
- 12 <http://www.budget.org.ua> – Портал "Бюджет", новини і документи про держбюджет
- 13 <http://www.nibu.factor.ua> – Навчальний центр для бухгалтерів (Фактор)
- 14 <http://www.ligazakon.net> – ЛІГА:ЗАКОН, правова інформація і аналітика
- 15 <http://www.uac.gov.ua> – Український державний центр бухгалтерського обліку

Сфера реалізації набутих знань і вмінь в майбутній професії

Знання та вміння, набуті при вивченні дисципліни «Облік у бюджетних установах», студенти зможуть застосувати, працюючи у державних і комунальних установах, органах місцевого самоврядування, освітніх та медичних закладах, а також у соціальних службах, науково-дослідних інститутах, культурних і спортивних організаціях, що фінансуються з державного або місцевого бюджетів. Ці навички допоможуть ефективно організувати бухгалтерський облік, складати фінансову звітність, контролювати використання коштів та забезпечувати прозорість фінансових операцій відповідно до вимог законодавства.

Форми і методи оцінювання

При оцінюванні результатів навчання керуватися Положенням про контроль та оцінювання якості знань студентів в УкрДУЗТ

<https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/pologennya-pro-kontrol-ta-ocinuvannya-2015.pdf>

Методи контролю: усне опитування, поточний контроль, модульний контроль (тести), підсумкове тестування, залік.

Згідно з Положенням про впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу використовується 100-бальна шкала оцінювання.

Принцип формування оцінки за модуль у складі залікових кредитів I і II за 100- бальною шкалою показано у таблиці, де наведена максимальна кількість балів, яку може набрати студент за різними видами навчального навантаження.

Для контролю знань за практичною складовою дисципліни у вигляді письмової контрольної роботи. Письмові контрольні роботи – це ефективний метод перевірки й оцінки знань, вмінь і навичок студентів, а також їх творчих здібностей, що дає можливість у найбільш короткий термін одночасно перевірити засвоєння навчального матеріалу всіма студентами групи та визначити напрями для індивідуальної роботи з кожним. Однорідність робіт, що виконуються студентами, дозволяє пред'являти до всіх однакові вимоги й об'єктивно оцінювати результати навчання.

Максимальна кількість балів за модуль		
Поточний контроль	Модульний контроль (тести)	Сума балів за модуль
до 60	до 40	до 100
Поточний контроль		1 (2) семестр
Виконання практичних завдань (усне і письмове опитуване)		20
Виконання та захист самостійних робіт відповідно до варіанту		20
Тестові завдання за темами курсу		20
підсумок		60

Студент, який з поважних причин, підтверджених документально, не мав можливості брати участь у формах поточного контролю (не склав змістовий модуль), має право на його відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання за розпорядженням декана відповідно до встановленого терміну.

При заповненні екзаменаційної відомості та залікової книжки (індивідуального навчального плану) студента, оцінка, виставлена за 100-бальною шкалою, повинна бути переведена до національної шкали (5, 4, 3,) та шкали ECTS (A, B, C, D, E)

Визначення назви за державною шкалою(оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
ВІДМІННО – 5	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ – 4	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО - 3	Заловільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	Незаловільно – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
	Незаловільно - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

Кодекс академічної доброчесності

Політика забезпечення дотримання учасниками освітнього процесу академічної доброчесності визначається Кодексом академічної доброчесності Українського державного університету залізничного транспорту <https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/kodex.pdf>

Основні заходи запобігання та виявлення академічного плагіату визначаються Положенням про організацію освітнього процесу Українського державного університету залізничного транспорту <https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/polozhennja-pro-oop-ukrduzt-2021.pdf>

Інтеграція студентів із обмеженими можливостями

Вища освіта є провідним чинником підвищення соціального статусу, досягнення духовної, матеріальної незалежності і соціалізації молоді з обмеженими функціональними можливостями й відображає стан розвитку демократичних процесів і гуманізації суспільства.

Для інтеграції студентів із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомунікаційних технологій.

Доступ до матеріалів дистанційного навчання з цього курсу можна знайти за посиланням: <http://do.kart.edu.ua/>